

Практичне заняття №19.

Тема 3.4. Туристичні агенції та бюро. Вираження заперечення. Іменник.

Рід, число, відмінок, відміна. ПМК2 (2 год.)

Мета: навчитися вживати речення з запереченням; ознайомити студентів з новими граматичними та лексичними поняттями за темою; розвивати навички побудови заперечних речень; виховувати цікавість до майбутньої професії.

Вид заняття: повідомлення та закріплення нового матеріалу.

Міжпредметні зв'язки: технологія обслуговування в готелях і тур. комплексах.

Дидактичний матеріал: нові граматичні поняття та вправи на закріплення.

Література (основна та додаткова): 1. Бережна В. В., Пантелєєва С. В. Довідник абітурієнта. Німецька мова. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – с. 47-49.
2. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme! Самоучитель немецкого языка (в двух томах). Т. 1. – К.: Логос, 2004. – с. 49.

Хід заняття

1. Організаційна частина (привітання).
2. Актуалізація опорних знань (перевірка домашнього завдання, повторення назв готелів, мотелів, пансіонатів (Додаток 1)).
3. Повідомлення теми, мети.
4. Опрацювання та закріплення нового матеріалу.
 - А) запис у зошити правил вживання заперечних слів та речень (Додаток 2);
 - Б) виконання вправ на закріплення вживання заперечних речень (Додаток 3).
 - В) складання речень типу: «Я не буду покоївкою в мотелі, а буду адміністратором в п'ятизірковому готелі», використовуючи назви професій та місць розміщення туристів.
5. Оцінювання студентів.
6. Повідомлення домашнього завдання (скласти діалог за темою та вивчити його).

Викладач А.О. Просяник

Види готелів (місць розміщення туристів)(Додаток 1)

(DieHotels)

- das Hotel, das Luxushotel, das Fünf-Sterne-Hotel;
- der Gasthof, das Gasthaus (більш дешевий готель, часто в сільській місцевості),
- die Pension(пансіонат);
- die Appartements(мебльовані кімнати);
- die Ferienwohnungen(приватний сектор на час відпустки, канікул);
- das Privatzimmer(приватний сектор);
- die Jugendherberge(молодіжні туристичні бази);
- der Campingplatz(кемпінг);
- das Motel.

Was bietet ein Hotel an:

- das Restaurant, die Bar, das Weinrestaurant, das Cafe;
- die Konferenzräume und -säle, Tagungsräume;
- die Garage, das Parkhaus;
- das Schwimmbad;
- die Sauna;
- der Fitneßraum;
- der Frisiersalon;
- kleine Läden

Заперечення (Negation) (Додаток 2)

1. Для вираження категорії заперечення існує кілька способів. Найпростіший – слово *nein*(ні).

- Studierst du noch?	- Ти ще навчаєшся?
- Nein.	- Ні.

2. Але такого заперечення недостатньо, тому ще існує заперечне слово *nicht*(не).

- Lernst du?	- Ти вчишся (в школі)?
- Nein, ich lerne nicht.	- Ні, я не вчусь.

3. Заперечення буває повним і частковим. При повному запереченні заперечується дія чи процес, про які йде мова в реченні. Для вираження повного заперечення вживається частка *nicht* чи *nein* в поєднанні з *nicht*. При повному запереченні *nicht* завжди знаходиться після дієслова-присудка і тяжіє до кінця речення:

- Arbeitet er? - Він працює?
- Nein, er arbeitet noch nicht. - Ні, він ще не працює.

Заперечна відповідь на питання починається словом *nein*. Воно, як і *ja* в стверджувальному реченні, не входить до складу речення і відокремлюється комою, наприклад:

- Wohnt Viktor in Kiew? - Віктор живе в Києві?
- Nein, er wohnt in Poltawa. - Ні, він живе в Полтаві.

В українській мові "*не*" завжди стоїть перед дієсловом, а в німецькій – після. До цього можна звикнути, постійно звертаючи увагу на вибір місця ***nicht*** в реченні.

Заперечні речення

У негативних реченнях найчастіше вживається заперечення **nicht**. Воно ставиться перед словом, яке заперечується:

Die Bücher liegen nicht oben. Wir kommen nicht heute.

Якщо заперечується присудок, то **nicht** стоїть наприкінці речення чи перед незмінюваною частиною присудка:

Ich verstehe dieses Wort nicht. Er legt die Prüfung nicht ab.

Якщо заперечується іменник, то перед ним часто вживається заперечний займенник **kein**, що заміняє артикль і узгоджується з іменником у роді, числі та відмінку (займенник відмінюється як неозначений артикль в однині і як означений артикль у множині):

Wir sehen dort keine Frau. Ich habe leider keine Zeit. Er braucht kein Lehrbuch.

У позитивній відповіді на питання без питального слова використовується слово **ja** «так», іноді **jawohl** «так, звичайно, цілком правильно», **gewiss** «звичайно,

певна річ, правильно, без-сумніву» та інші. Ці слова не є членами речення, не впливають на порядок слів у реченні і відокремлюються від нього комою:

Kennen Sie diese Lehrerin? — Ja, ich kenne sie gut.

У негативній відповіді на питання використовується заперечення **nein**, що ставиться перед реченням, яке містить заперечення **nicht**; чи **kein**. У середині німецького речення можливе тільки одне заперечення:

Sind Sie einverstanden? — Nein, ich bin damit nicht einverstanden. Hast du einen Bleistift? — Nein, ich habe keinen Bleistift mit. Kannst du mir darüber erzählen? — Nein, ich weiß nichts darüber.

Якщо в самому питанні є заперечення **nicht** чи **kein**, то в позитивній відповіді використовується слово *doch*, що ставиться перед реченням без заперечних слів:

Verstehst du diese Regel nicht? — Doch, ich habe sie gut verstanden.

Haben Sie heute keine Zeit? — Doch, wir haben 2 Stunden Zeit.

У негативній відповіді використовується слово **nein**:

Verstehst du diese Regel nicht? — Nein, ich verstehe sie nicht.

Haben Sie heute keine Zeit? — Nein, wir haben leider keine Zeit.

Вправи на закріплення (Додаток 3)

1. Setzen Sie die Verneinung **nicht** oder **kein** ein!

1. In diesem Sommer haben die Schüler _ Reise unternommen. 2. Warum nimmst du mich heute _ mit? 3. Die Regierung hat in diesem Jahr _ neues Wirtschaftsabkommen mit dem Nachbarland unterzeichnet. 4. Dieses Wort findest du in _ Wörterbuch. 5. Warum sagst du mir _ Wort darüber? 6. Das ist _ mein Buch. 7. Hast du _ interessantes Buch über das Leben der Studenten in Indien? 8. So eine schöne U-Bahn wie in Moskau gibt es in _ anderen Stadt der Welt. 9. Dieses Zimmer liegt _ oben. 10. Diese Thematik ist von _ großer Bedeutung. 11. Ich lerne heute _ die Vokabeln, ich bereite die Grammatik vor. 12. Der Student hat _ Hoffnung, die Prüfung mit "sehr gut" zu bestehen.

2. Verneinen Sie in den folgenden Sätzen die fettgedruckten Wörter!

1. Das macht mir **Freude**.
2. Er arbeitet **wenig**.
3. Heute **besuche** ich das Seminar.
4. Ich **gehe** zur Vorlesung.
5. Der Lehrer **fragt** heute die Vokabeln ab.
6. Er ist **Student**.
7. Ich gehe nach Hause zu **Fuß**.
8. Der Unterricht endet um **vier**.
9. In der Pause **verlassen** die Studenten das Auditorium.
10. Wir haben heute **eine Seminarstunde**.
12. Heute ist Sonntag und ich **stehe** um 8 Uhr morgens **auf**.

3. Beantworten Sie die folgenden Fragen verneinend.

- 1) Sind Sie sechzehn Jahre alt?
- 2) Beginnt der Unterricht im Institut nicht um 8 Uhr?
- 3) Gibt es im ersten Stock des Instituts einen Hörsaal?
- 4) Ist der Schriftsteller in Bulgarien gestorben?
- 5) Gehen Sie schon um 8 Uhr zur Vorlesung?
- 6) Ist der Professor als Dekan tätig?
- 7) Hat man den Assistenten als Reiseleiter eingesetzt?
- 8) Fahren Sie nicht immer mit dem Trolleybus ins Institut?
- 9) Gehen Sie abends ins Kino?
- 10) Wohnte die Studentin damals in Warschau?
- 11) Ist dieser Raum das Auditorium Ihrer Gruppe?
- 12) Hat sich die Klasse nicht ruhig verhalten?
- 13) Liegt Leipzig an einem großen Fluss?
- 14) Habt ihr euch auf der Fahrt unterhalten?
- 15) Sind Sie im zweiten Studienjahr?
- 16) Studieren Sie nicht am Abend?
- 17) Lernen Sie Französisch?
- 18) Kann sein Sohn Auto fahren?
- 19) Laufen die Urlauber heute Ski?
- 20) Schreiben Sie Ihren Eltern nicht oft?

Практичне заняття №20-21

Тема 3.4. Туристичні агенції та бюро. Вираження заперечення. **Іменник. Рід, число, відмінок, відміна. ПМК2** (4 год)

Мета: навчитися відмінювати іменники за відмінами, визначати рід іменників, вживати лексику, що стосується туристичних агенцій та бюро; ознайомитись з новими граматичними поняттями за темою; розвивати граматичні навички вживання слів; виховувати цікавість до вивчення мови.

Вид заняття: повідомлення та закріплення нового матеріалу.

Міжпредметні зв'язки: технологія обслуговування в готелях і тур. комплексах, українська мова (опора на порівняння граматики 2х мов).

Дидактичний матеріал: нові граматичні та лексичні поняття та вправи на закріплення.

Література (основна та додаткова): 1. Бережна В. В., Пантелєєва С. В. Довідник абітурієнта. Німецька мова. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – с. 58-63. 2. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme! Самоучитель немецкого языка (в двух томах). Т. 1. – К.: Логос, 2004. – с. 397-402, 407 -411.

Хід заняття

1. Організаційна частина (привітання).
2. Актуалізація опорних знань (перевірка діалогу з попередньої теми та бесіда: Які форми заперечення ви знаєте? Складіть речення з ними).
3. Повідомлення теми, мети.
4. Опрацювання та закріплення нового матеріалу.
 - А) Читання та робота з текстом «Подорожі та мандрівки»
 - А) короткий аналіз іменника в німецькій мові та його категорій (рід, число, відмінок, відміна). Детальніше зупинитись на відміні та роді.
 - Б) запис у зошити таблиць відмінювання іменників за відмінами (Додаток 1);
 - В) виконання вправ на закріплення відмінювання іменників за відмінами (Додаток 2);

Г) короткий запис правил визначення роду іменника (Додаток 3) (тут же розглянути нову лексику по базам відпочинку, що теж закріплюється граматично: база туристична - dieStation - dieJugendherberge - dasTouristenheim. У Бердянську є такі тур. бюро «Галопом по Європі», «Супутник», «Кий-авіа»;

Д) Виконання вправ на визначення роду іменників (Додаток 4).

5. Оцінювання студентів.

6. Повідомлення домашнього завдання (вивчить новий матеріал, закінчить вправи із завдання Д).

Викладач

А.О. Просяник

"Reisen und Wandern" / Подорожі та мандрівки

Wörter zum Thema – слова до теми

reisen – подорожувати

kennenlernen – знайомитися

die Sprachkenntnisse – мовні знання

außergewöhnlich – надзвичайний

das Sparkonto – заощаджувальний рахунок

im Vorverkauf – у попередньому продажі

Warteraum – приміщення для очікування

der Speisewagen – вагон – ресторан

die Abfahrt – відправлення.

Das Reisen ist heute eines der beliebtesten Hobbys. Man reist durch die Heimat, aber sehr oft fährt man ins Ausland. Die Leute wollen andere Länder, neue Menschen, fremde Kultur, Sitten und Brauche hautnah kennen lernen, ihre Sprachkenntnisse in der Praxis überprüfen und Außergewöhnliches erleben.

Zahlreiche Reisebüros und Reiseagenturen bemühen sich unsere Vorstellungen zu realisieren. Sie bieten alles Mögliche an: einen Aufenthalt in den Bergen, am Meer, an den Seen, auf dem Bauernhof inmitten schöner Natur, den Besuch der verschiedenen Städte mit ihren Sehenswürdigkeiten oder eine Besichtigung wertvoller Kunstdenkmäler. Erlaubt es unser Sparkonto, können wir sogar an einer Safari

teilnehmen oder eine Reise unternehmen. Man kann jedoch auch mit wenig Geld zu tollen Ferienerlebnissen kommen. Man muss bloß die Phantasie arbeiten lassen.

Unsere ganze Familie reist gern. Leider haben wir heutzutage wenig Geld dafür. Aber früher sind wir fast jedes Jahr verreist. Voller Ungeduld wartete ich auf das Ende des Studienjahres. Das Reiseziel wählten wir immer schon einige Wochen vorher. Das letzte Mal haben wir unseren Urlaub am Meer in Odessa verbracht. Schon längst hatten wir solch eine Reise nach dem Süden geplant.

Vorher schickte ich einen Brief an meinen alten Freund in Odessa. Er sollte uns vom Bahnhof abholen und uns die Stadt zeigen. Die Fahrkarten nach Odessa sowie Rückfahrkarten mussten wir im Vorverkauf bestellen, weil man sie nur schwer bekommen kann, wenn man in Richtung Süden will.

Endlich kam der Tag der Abreise. An diesem Tag trafen wir noch die letzten

Reisevorbereitungen. Da wir ziemlich weit vom Bahnhof entfernt wohnen, nahmen wir ein Taxi. Nach 30 Minuten waren wir am Bahnhof. Bis zur Abfahrt blieb uns noch eine halbe Stunde. Wir gingen in den Watteraum. Am Zeitungskiosk kauften wir uns eine Zeitschrift und am Büfett etwas Kleines für unterwegs. Darin sahen wir uns die Abfahrtstafel an, um festzustellen, von welchem Bahnsteig unser Zug abfahren wird. Die Zeit verging schnell. Bald horten wir aus dem Lautsprecher: der Zug nach Odessa fährt auf Bahnsteig drei, Gleis vier ein. Wir gingen durch die Unterführung zum Bahnsteig drei. Der Zug fuhr gerade in die Station. Er hatte auch einen Speisewagen. Das ist für die Reisenden günstig, weil der Zug nach Odessa anderthalb Tage unterwegs ist. Wir machten uns im Abteil bequem, um unsere Fahrt in Ruhe zu genießen. Noch drei Minuten blieben bis zur Abfahrt des Zuges. Endlich setzte er sich in Bewegung.

Unsere Reise begann. Diesen Urlaub vergesse ich nie. Wenn wir einmal besser leben werden, so möchte ich mit meiner Familie in den Kaukasus oder auf die Krim fahren.

1. Прочитайте та перекладіть текст.
2. Складіть питання до нього.
3. Розкажіть про туристичні агенції та бюро.

Відмінювання іменників

В німецькій мові є 3 типи відмінювання (відміни) іменників: сильний, слабкий та жіночий.

1. До сильної відміни відносяться всі іменники середнього роду (крім: das Herz) та більшість іменників чоловічого роду. Відмінною рисою сильної відміни є закінчення - (e)s в Genitiv однини.

Сильна відміна іменників

Singular			Plural
N.	wer?	der Freund das Museum	die Freunde die Museen
G.	wessen?	des Freundes des Museums	der Freunde der Museen
D.	wem?	dem Freund dem Museum	den Freunden den Museen
A.	wen?	den Freund das Museum	die Freunde die Museen

Закінчення -es отримують складні іменники на -s, -ß, -x, -tsch, -z та часто на sch, -st. А іменники на -os, -us не мають в родовому відмінку закінчення.

2. До слабкої відміни належать лише одухотворені іменники чоловічого роду. Їх можна об'єднати в декілька підгруп:

а) ті, що закінчуються на -e:

der Russe, der Deutsche, der Junge, der Kollege, der Hase (*заяц*), der Löwe (*лев*), der Affe (*обезьяна*) та ін.;

б) деякі односкладні іменники (що втратили закінчення -e), напр.:

der Mensch, der Herr, der Held (*герой*), der Hirt (*пастух*), der Bär (*ведмідь*), der Zar, der Prinz, der Fürst (*князь*) та деякі інші;

в) іменники з наголошеними суфіксами іноземного походження: -ant, -ent, -ist, -at, -et, -om, -oge, -soph:

der Aspirant, der Student, der Artist, der Kandidat, der Poet, der Agronom, der Geologe, der Philosoph та ін.

Відмінною рисою слабкої відміни є закінчення -(e)n у всіх відмінках, крім Nominativ Singular:

Слабка відміна іменників

Singular		Plural
N.	der Mensch, Junge	die Menschen, Jungen
G.	des Menschen, Jungen	der Menschen, Jungen
D.	dem Menschen, Jungen	den Menschen, Jungen
A.	den Menschen, Jungen	die Menschen, Jungen

3. До жіночої відміни належать лише іменники жіночого роду. Вони не отримують закінчень у всіх відмінках однини.

Жіноча відміна іменників

Singular		Plural
N.	die Kunst, Schule	die Künste, Schulen
G.	der Kunst, Schule	der Künste, Schulen
D.	der Kunst, Schule	den Künsten, Schulen
A.	die Kunst, Schule	die Künste, Schulen

Пам'ятайте, що всі іменники в Dativ Plural мають закінчення -n, крім тих слів іноземного походження, котрі отримують в Plural закінчення -s: die Parks, Kinos, Autos – in den Parks, Kinos, Autos.

4. Декілька іменників чоловічого роду і іменник середнього роду (das Herz) в німецькій мові відмінюються за змішаною відміною. Вони отримують у всіх відмінках закінчення слабкої відміни, а в Genitiv Singular – ще й закінчення сильної відміни -s. Сюди належать:

das Herz, der Name, der Friede(n) (*мир*), der Gedanke (*думка*), der Wille(n) (*воля*), der Buchstabe (*буква*), der Funke (*іскра*).

Змішана відміна іменників

Singular		Plural
N.	der Name, das Herz	die Namen,
G.	des Name-ns, des Herz-	der Namen,
D.	dem Namen, dem	den Namen,
A.	den Namen, das Herz	die Namen,

Вправи на відмінювання іменників (Додаток 2)

1. Визначте тип відміни і запишіть його в дужках після кожного слова.

der Abend (), der Besuch (), das Brot (), der Bruder (), der Vorschlag (), das Wochenende (), die Galerie (), die Kunst (), das Museum (), der Student (), die Ausstellung (), das Kino (), der Film (), die Freizeit (), der Herr (), die Musik (), die Meinung (), der Krimi (), die Kinokarte (), das Flugzeug (), die Stadt (), der Staat (), der Kollege (), das Essen (), der Käse (), die Milch (), der Zar (), der Frieden (), das Gericht (), der Name (), die Sahne (), das Eis ().

2. Напишіть, що ви хочете подивитись або відвідати в чужому місті.

- Da ist eine Kathedrale. Sie ist sehr berühmt / bekannt / interessant / sehenswert.

- Ich möchte mir die Kathedrale ansehen. Ich möchte die Kathedrale besuchen. Ich möchte die besuchen.

(ein Museum, eine Gemäldegalerie, ein Kloster, eine Ausstellung, Diskothek, ein Kino, ein Theater, ein Restaurant, ein Park, ein Garten, ein Klubhaus, ein Stadion).

3. Напишіть пояснення до наступних слів, використовуючи зразок:

- Wer ist ein Bücherfreund?

- Das ist der Freund der Bücher.

1. Wer ist ein Naturfreund? 2. Wer ist ein Musikfreund? 3. Wer ist ein Kinofreund?
4. Wer ist ein Sportfreund? 5. Wer ist ein Filmfreund? 6. Wer ist ein Kunstfreund?
7. Wer ist ein Fußballfreund? 8. Wer ist ein Theaterfreund?

4. Задайте питання за зразком:

- Was machst du?

- Ich arbeite (die Arbeit).

- Wann hörst du mit der Arbeit auf?

1. üben - die Übungen; 2. lesen - das Lesen; 3. übersetzen - die Übersetzung;
4. studieren - das Studium; 5. sprechen - das Sprechen; 6. frühstücken - das Frühstück;
7. schreiben - die Kontrollarbeit.

5. Перекладіть на німецьку мову: 1. Дозвольте представитися: моє ім'я Элька Эдельдорф. 2. Мені вже 9 років. 3. Я вчуся в школі. 4. Мої батьки працюють на

підприємстві. 5. У мене є брат. 6. Його звуть Андреас. 7. Він вже студент університету. 8. Він буде економістом. 9. У мене багато хобі і мало вільного часу. 10. До обіду я ходжу в школу, а після обіду я роблю уроки (домашні завдання). 11. По понеділках я ходжу на уроки музики (*den Klavierunterricht besuchen*). 12. По вівторках і п'ятницях я граю в теніс зі своїми подругами. 13. А у вихідні дні ми їздимо з батьками на пікніки, ходимо в кіно або в гості. 14. Я цікавлюся сучасною музикою "диско" (*Disko-Musik*) і збираю компакт-диски.

Визначення роду іменника (Додаток 3)

Іменники чоловічого роду

Рід іменників можна визначити за їх значенням і формою: За значенням до **чоловічого роду** належать: 1) назви істот чоловічого роду: *der Mann, der Knabe, der Bär*; 2) назви сторін світу: *der Süden, der Nordost*; 3) назви пір року: *der Frühling, der Sommer*; 4) назви місяців: *der März*; 5) назви днів тижня: *der Montag, der Freitag*; 6) назви частин доби: *der Morgen, der Nachmittag* (але: *die Nacht*); 7) назви опадів: *der Regen, der Nebel*; 8) назви спиртних напоїв: *der Wein, der Sekt, der Kognak, der Rum*; 9) автомарки та назви експреспотягів: *der Skoda, der Shiguli*; 10) назви мінералів, ґрунтів, самоцвітів: *der Quarz, der Granit, der Rubin*; 11) назви гір, озер: *der Ural, der Elbrus*; 12) назви грошових одиниць: *der Dollar, der Frank, der Sterling, der Euro* (але: *die Mark, die Krone, die Kopeke*).

За формою іменниками чоловічого роду є: 1) іменники, утворені за допомогою суфікса -er та його варіантів -ler, -ner, -aner, -ianer, а також іменники із суфіксом -el: *der Sänger, der Wecker, der Tischler, der Amerikaner, der Indianer, der Hebel, der Deckel*; 2) іменники, утворені за допомогою суфікса -ling: *der Lehrling, der Säugling* 3) інтернаціональні слова із суфіксами -ismus, -us: *der Kapitalismus, der Kursus*; 4) інтернаціональні слова із суфіксами -ant, -ent, -ist, -ar, -är, -et, -at, -ot, -ier, -eur, -löge, -nom, -or, -soph, -graf (що позначають істот): *der Jubilar, der Sekretär, der Patriot, der Favorit*; 5) іменники, що утворені від дієслів без суфіксів: *der Bruch, der Fall, der Schritt* (але: *das Spiel, das Lied, das Lob, die Tat, das Verbot, das Band, das Maß*).

Welche Substantive sind keine Maskulina?

Sommer, Gatte, Wind, Bier, Afrika, Tourist, Freitag, September, Verbot, Frank, Fall, Westen, Messer, Wecker, Hase, Löwe, Psychologe, Granit, Kaukasus, Fotograf, Familie.

Іменники жіночого роду

За значенням до **жіночого роду** належать: 1) назви істот жіночого роду: *die Frau, die Mutter, die Katze*; 2) назви більшості квітів, дерев, ягід, видів овочів та фруктів: *die Palme, die Kiefer*, (але: *der Ahorn, der Baobab*); *die Aster, die Nelke*, (але: *der Mohn, der Phlox, der Kaktus*); *die Kirsche, die Pflaume* (але: *der Apfel, der Pfirsich*); *die Zwiebel, die Tomate, die Rübe* (але: *der Kohl*); 3) назви сортів сигарет: *die Belomor, die Malboro*; 4) більшість назв німецьких річок: *die Spree, die Oder, die Elbe* (але: *der Rhein, der Main, der Neckar*); 5) назви літаків та кораблів: *die «Kosmos», die «Titanik», die «AN 154», die «TU 134»*.

За формою іменниками жіночого роду є: 1) усі іменники із суфіксами: -ung, -heit, -keit, -schaft, -ei, -erei: *die Regierung, die Partei*; 2) інтернаціоналізми із суфіксами: -ie, -(t)ät, -(t)ion, -tur, -ur, -anz, -enz, -age, -itis: *die Chemie, die Garage, die Bronchitis*; 3) іменники, утворені від дієслів з суфіксами: -t, -e: *die Fahrt, die Frage* (але: *der Durst, der Verlust, der Frost*); 4) більшість двоскладових іменників на -e: *die Schule, die Tasche* (але: *der Käse, das Ende, das Auge*); 5) субстантивовані числівники: *die Fünf, die Tausend*.

Welche Substantive sind keine Feminina?

Oma, Reise, Ahorn, Freundschaft, Käse, Lampe, Aster, Main, Zwölf, «Boing», Melone, Heiterkeit, Grammatik, Übung, Tat, Kreta, Aspirin, Kenntnis.

Іменники середнього роду

За значенням до **середнього роду** належать: 1) назви живих молодих істот: *das Kind, das Kalb, das Lamm*; 2) назви континентів: *das Europa, das Afrika* (але: *die Antarktis*); 3) назви міст та місцевостей: : *das schöne Charkiw* (але: *die Arktis*); 4) назви країн: (das) *Deutschland, Italien* (але: *der Iran, der Irak, die Schweiz, die Ukraine, der Sudan, die Moldau, die Mongolei, die Türkei, die USA*); 5) назви островів та півостровів: (das) *Sachalin, Kreta, Korsika* (але: *die Krim*); 6) назви металів,

сплавів, хімічних елементів: *das Silber, das Gold, das Kupfer* (але: *der Stahl, die Bronze*), *das Chlor, das Brom, das Jod* (але: *der Schwefel, der Phosphor*); 7) назви готелів, кафе та кінотеатрів: *das «Astoria», das «Park»*; 8) назви чистячих і миючих засобів: *das «Lotos», das «Brillo»*; 9) назви фарб: *das Rot*; 10) назви літер і звуків: *das «S», das [a:]*; 11) назви мов: *das Deutsch*.

За формою іменниками середнього роду є: 1) усі іменники зі зменшувальними суфіксами -chen, -lein, -el: *das Mädchen, das Büchlein*; 2) інтернаціоналізми на -(i)um, -ett, -it, -ma, -o: *das Studium, das Kabinett, das Konto*; 3) більшість іменників з суфіксами -nis, -sal(-sel), -tum: *das Ereignis, das Ergebnis* (але: *die Erlaubnis, die Kenntnis*), *das Schicksal, das Rätsel* (але: *der Stöpsel*), *das Eigentum, das Altertum* (але: *der Reichtum*); 4) іменники із суфіксом -(s)tel: *das Drittel*; 5) іменники з префіксом ge-: *das Gemüse, das Gebäude*; 6) збірні іменники з напівсуфіксами -gut, -werk, -zeug: *das Wortgut, das Spielzeug*; 7) хімічні та медичні професійні слова на -in, -ium, -an, -at, -id, -it, -ol: *das Aspirin, das Benzin, das Kalzium, das Karbid*; також назви технічних приладів на -fon, -skop: *das Telefon, das Mikroskop*.

Welche Substantive sind keine Neutra?

Lesen, Wanderung, Telefon, „Kristall“, Arktis, Charkiw, Reichtum, Gold, Natrium, Lektorin, Viertel, Museum.

Вправи на визначення роду іменників (Додаток 4)

1. Визначте рід іменників за їх значенням та поясніть своє рішення.

Afrika, Berlin, Elbe, Apfel, Eisen, August, Gold, Dienstag, Tulpe, Winter, Fünf, Ukrainisch(e), Granit, Osten, Elbrus, Rose, Birke, Frankreich, Rot, Montag, TU-154, Spree, Italien, Schweiz, "B", Wein, Karpaten, Newa (Fluß), "Kiew" (Hotel), "Kosmos" (Zigaretten), "Wolga" (Auto), Marmor, Englisch(e), England.

2. Визначте рід іменників за їх формою та поясніть своє рішення.

Achtung, Berliner, Bitte, Bücherei, Bürger, Einheit, Fahrt, Fakultät, Fräulein, Frühling, Güte, Klugheit, Künstler, Polizei, Polizist, Länge, Macht, Revolution, Sekretärin, Städtchen, Wissenschaft, Amerikaner, Ärztin, Doktor, Übung, Poesie, Töchterchen, Demonstration, Gebirge, Aroma, Zentrum, Malerei, Möglichkeit, Universität, Aspirant, Stipendium, Zensur, Besuch.

3. Розділіть іменники на три колонки, визначивши їх рід за формою і за значенням.

Afrikaner, Kirsche, Bäckerei, Buch, Lehrer, Bücherei, Büchlein, Expedition, Freiheit, Gold, Tomate, Januar, Kunst, Melodie, Käse, Partei, Spanien, Studentin, Wolga, Wort, Zitrone, Absolvent, Teller, Kollege, Sozialist, Westen, "Mercedes" (Auto), Grün, Vier, Uhr, Stunde, Theorie, Museum, Herbst, Rose, Rhein, Moskwitsch (Auto), Mädchen, Türkei, Lektion, Französisch, Kuchen, Rentnerin, Studium, Blume, Fleisch, Fahren, Abteilung, Jahr, Familie, Monat, Gemüse, Text, Ausflug, Lilie, Vorschlag, Nacht, Schlaf.

Визначення роду іменників. Загальні вправи (для дом. завдання)

1. Ergänzen Sie den Artikel oder die Endung des Pronomens; erklären Sie das grammatische Geschlecht des Substantivs.

- I. 1) Die kälteste Jahreszeit heißt d__Winter.
- 2) D__Rose ist meine Lieblingsblume.
- 3) D__Westen ist eine Himmelsrichtung.
- 4) D__Mittwoch ist der dritte Tag der Woche.
- 5) D__Zitrone wird den an Anginakranken empfohlen.
- 6) D_ Gold ist ein Edelmetall.
- 7) D__Elbrus ist der höchste Berg in Russland.
- 8) Die Touristen bewundern d__schöne Italien.
- 9) (D__) Kognak ist sein Lieblingsgetränk.
- 10) Vor dem Haus wächst e__Ahorn.
- 11) Wann fahren Sie in d__Schweiz?
- 12) D__Kalb weidet auf der Wiese.
- 13) Jed_ Huhn legt jährlich etwa 200 Eier.
- 14) Seine Heimatstadt liegt an d__Elbe.
- 15) D__Apfel fällt nicht weit vom Stamm.
- 16) D__berühmte Korsika liegt im Mittelmeer.
- 17) Ist dein Geburtstag i__November?
- 18) In unserer Gegend hält d__Schnee nicht lange.
- 19) Er fährt gewöhnlich e__Wolga.
- 20) D__schöne Moskau liegt an d__Moskwa.
- 21) Den Haag ist eine Stadt in d__Niederlanden.
- 22) D__«Metropol» ist das schönste Hotel der Stadt.
- 23) D__ Cent, d__ Gulden, d__ Schilling und d__ Krone sindMünzen verschiedener Länder.
- 24) Er raucht nur (d__) Belomor.
- 25) Man hat ihr einen Ring mit e__Rubin geschenkt.
- 26) D__«Gloria» ist das populärste Cafe.